

Bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van **xxx** over de beoordeling van de stikstofuitstoot van vergunningsaanvragen betreffende projecten of activiteiten met mogelijke betekenisvolle effecten op de habitatrictlijngebieden

Tijdelijk kader voor de beoordeling van de stikstofuitstoot van vergunningsaanvragen betreffende projecten of activiteiten met mogelijke betekenisvolle effecten op de habitatrictlijngebieden

1. Tijdelijk beoordelingskader voor NO_x – stationaire bronnen en mobiliteit

Stationaire NO_x-bronnen (stookinstallaties, verbrandingsinstallaties, fornuizen, ...) die deel uitmaken van een IIOA¹, komen voor in verschillende sectoren:

- Sector landbouw: de voornaamste NO_x-emissies vanuit landbouw betreffen tuinbouw/serres;
- Sectoren energie, industrie, handel en diensten.

NO_x-emissie vanwege mobiliteit betreffen projecten die verkeersdragend zijn (mobiliteit is het hoofddoel, bv. aanleg of uitbreiding van nieuwe weg) alsook de projecten die verkeersgenererend zijn (mobiliteit is geen hoofddoel, maar een gevolg van het project, bv. nieuw winkelcentrum).

a) Voortoets

Uit de passende beoordeling van de programmatische aanpak stikstof zoals vastgesteld bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 maart 2023 tot vaststelling van een programmatische aanpak stikstof (hierna definitieve PAS te noemen) blijkt dat de toepassing van een *de minimis*-drempel van 1% de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen binnen een habitatrictlijngebied niet in het gedrang brengt.

Aandeel voorziene depositie t.o.v. de kritische depositiewaarde	Gevolg
--	---------------

¹ Ingedeelde inrichting of activiteit, als vermeld in artikel 5.1.1, 8°, van het DABM: één inrichting of activiteit en de aanhorigheden ervan op een bepaalde locatie of, in voorkomend geval, meerdere inrichtingen of activiteiten en de aanhorigheden ervan op een bepaalde locatie die voor hun exploitatie als een samenhangend technisch geheel moeten worden beschouwd. Het feit dat verschillende inrichtingen en activiteiten een verschillend eigendomsstatuut hebben, belet niet dat ze door hun onderlinge technische samenhang als één ingedeelde inrichting of activiteit kunnen worden beschouwd.

(KDW) van de getroffen gevoelige habitat (= impactscore²)	
Kleiner dan of gelijk aan 1%	Geen passende beoordeling vereist
Hoger dan 1%	Passende beoordeling vereist

b) Passende beoordeling

Om in de passende beoordeling van de definitieve PAS te kunnen concluderen dat er geen betekenisvolle aantasting ontstaat voor projecten met impactscore > 1%, waarbij een stijging van de depositie optreedt door het project (bij vergelijking van de actueel vergunde situatie t.o.v. de aangevraagde situatie), daar waar de KDW wordt overschreden, is het noodzakelijk dat er op projectniveau, rekening houdend met de gebiedsspecifieke situatie, de vastgestelde dalende trend en het toepassen van de geldende wetgeving en reductiebeleid i.h.k.v. het Luchtbeleidsplan (vastgesteld op basis van maatwerk), een ecologische aftoetsing gebeurt. De effecten van de (generieke) reductiemaatregelen op het getroffen habitat kunnen hierbij mee in kaart worden gebracht.

Essentieel is dat het project de gebiedsspecifieke neerwaartse depositietrend (bij realiseren generieke PAS-emissiereducties, referentieperiode 2015-2030) niet hypothekeert. Wanneer dit het geval is kan in de individuele passende beoordeling gesteld worden dat er geen betekenisvolle effecten voor de speciale beschermingszone te verwachten zijn (gunstige passende beoordeling) inzake stikstofdepositie. Dit wordt onderzocht voor de bijkomende deposities (bv. bij een uitbreiding van een project met een impactscore van 2,5% naar 3,0% wordt gebiedsspecifiek onderzocht of de bijkomende depositie van 0,5% de neerwaartse depositietrend niet hypothekeert).

Indien uit deze individuele passende beoordeling blijkt dat, desgevallend na toepassing van interne saldering, de dalende trend in het gedrang komt, zijn volgende emissiereducerende maatregelen mogelijk:

---

² De impactscore van een project, activiteit of emissiebron is de grootste waarde van de verhouding van de depositiebijdrage van het project tot de KDW van de stikstofgevoelige habitats binnen habitatrichtlijngebied en in de toetszone van het project. Bij de bepaling van de impactscore worden enkel locaties beschouwd waarvan de KDW als gevolg van de achtergronddepositie wordt overschreden, of ingevolge de cumulatie van de achtergronddepositie en het project zou worden overschreden. De beoordeling van de impact van de stikstofdeposities gebeurt dus steeds t.o.v. de habitats binnen de toetszone waarvan de KDW wordt overschreden. M.b.t. stationaire bronnen wordt de impactscore berekend o.b.v. de te vergunnen situatie op niveau van IIOA. M.b.t. mobiliteit wordt de impactscore berekend o.b.v. de project-specifieke verkeersbewegingen gelinkt aan de te vergunnen situatie.

- Technisch-economische reductiemaatregelen nemen die streven naar de ondergrens van de BBTGEN³ wat betreft GPBV-installaties of die strenger zijn dan voorgeschreven in VLAREM II wat betreft niet GPBV-installaties. Voor het bepalen van de economische haalbaarheid van de maatregelen wordt rekening gehouden met het gangbare afwegingsgebied⁴.
- Maatregelen nemen die verder reduceren, ook al gaan die verder dan het gangbare afwegingsgebied inzake economische haalbaarheid.

Indien de vooropgestelde dalende trend nog steeds in het gedrang komt, ondanks het nemen van bijkomende maatregelen, is geen gunstige passende beoordeling mogelijk en is het project niet vergunbaar.

Wanneer ingevolge een project geen stijging van de depositie optreedt t.o.v. de huidig vergunde situatie daar waar de KDW wordt overschreden, desgevallend na toepassing van interne saldering of andere milderende maatregelen, kan op grond van de voormelde gebiedsspecifieke beoordeling eveneens een gunstige passende beoordeling worden bekomen inzake stikstofdepositie.

2. Tijdelijk beoordelingskader voor NH₃ - veehouderijen en mestverwerkingsinstallaties

Onder veehouderij wordt een IIOA bedoeld in rubriek 9 van de indelingslijst van bijlage 1 van titel II van het VLAREM, voor zover er dieren worden gehouden die behoren tot een diersoort opgenomen in de lijst vermeld in artikel 27, §1, van het Mestdecreet van 22 december 2006, zoals desgevallend aangevuld of gewijzigd door de Vlaamse Regering overeenkomstig artikel 27, §3, van voormeld decreet. Onder mestverwerkingsinstallatie wordt een inrichting bedoeld in de rubrieken 28.3 en 28.5 van de indelingslijst vervat in bijlage 1 van titel II van het VLAREM.

Onderstaande bepalingen vormen het tussentijdse kader voor bestaande en nieuwe veeteeltbedrijven en mestverwerkingsinstallaties, welke dienen te worden gehanteerd in een individuele passende beoordeling.

a) Tussentijds kader voor bestaande inrichtingen

---

³ BATAEL: Best Available Technique Associated Emissions Levels = emissie-interval voor luchtpolluenten zoals opgenomen in de BBT-conclusies. Dit is een range, bereik of bandbreedte van uitstootconcentraties van NO_x en NH₃.

⁴ Als leidraad voor deze kosten kan verwezen worden naar Smets et al. (2017). Deze studie geeft de nodige tools om te evalueren of een maatregelen voor een specifiek bedrijf al dan niet economisch haalbaar is. Voor NO_x is in deze leidraad een afwegingsgebied van 5-20 euro per kg opgenomen. Voor de berekening ervan wordt een afschrijftermijn van 10 jaar en een rentevoet van 10% gehanteerd.

Kader voor vergunningen met einddatum na 2030

Bestaande, vergunde inrichtingen kunnen een vergunning tot na 2030 bekomen, zo ook een vergunning voor onbepaalde duur, wanneer zij voldoen aan het hierna beschreven beoordelingskader dat uitgaat van het toepassen van de emissiereducties voorzien in de definitieve PAS.⁵ Het verlenen van een vergunning voor een bestaande IIOA (ongeacht type aanvraag, bv. hernieuwing of wijziging) waarbij een nieuwe vergunningstermijn tot na 2030 voorzien is, is naar aanloop van uitvoering van de definitieve PAS enkel mogelijk indien voldaan wordt aan alle volgende voorwaarden:

- de generieke reductiepercentages, die opgenomen zijn in de definitieve PAS, worden toegepast op de inrichting;
- de impactscore van het project is in de aangevraagde situatie $\leq 50\%$ ⁶;
- het project veroorzaakt geen stijging van de impactscore t.o.v. de huidige vergunde situatie.

Voor de vergunningsaanvragen voor uitbreiding van bestaande inrichtingen tot emissieniveaus hoger dan hun PAS-referentie 2030 gelden volgende richtlijnen:

- Maximaal toepassen van emissiereducerende technieken (bv. AEA, PAS-lijst).
- De depositie mag niet hoger zijn dan de *de minimis* drempel van 0,025%;
- als de depositie hoger is dan 0,025% en lager is dan of gelijk aan 0,028% wordt dit beoordeeld in een individuele passende beoordeling (a.d.h.v. de beoordelingswijze bepaald in p. 75-76 van de definitieve PAS⁷);
- aanvragen met een impactscore hoger dan 0,028% zijn niet vergunbaar.

Als voldaan wordt aan deze voorwaarden kan voor wat betreft de stikstofimpact op de habitatrictlijngebieden van de individuele passende beoordeling worden besloten dat er geen betekenisvolle effecten voor de speciale beschermingszone kunnen optreden.

De generieke reductiepercentages uit de definitieve PAS voor veeteelt (varkens, pluimvee en rundvee) betreffen de volgende:

- Een reductie (t.o.v. de emissiesituatie 2015) van -60% van de emissies voor varkens en pluimvee in niet-ammoniakemissiearme stallen;

---

⁵ Dit geldt evenwel niet voor mestverwerkingsinstallaties, zie verder.

⁶ Merk daarbij op dat het decreet van 9 juni 2023 tot wijziging van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, wat het invoeren van overgangsmaatregelen voor vergunningen in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof betreft, voorziet in een verlengingsregeling tot 31 december 2023 van vergunningen voor veehouderijen en mestverwerkingsinstallaties waarvan de vergunningstermijn afloopt in 2023 of afliep in 2021 of 2022 en waarvoor tijdig een hernieuwing werd aangevraagd. Deze verlengingsregeling bevat geen uitzonderingen voor inrichtingen met een hoge impactscore en is dus ook van toepassing wanneer de impactscore $>50\%$. Daarnaast is in de definitieve PAS nog voorzien dat samen met de goedkeuring van het stikstofdecreet in het Vlaams parlement, deze termijn nog eens verlengd zal worden tot 31 december 2024.

⁷ <https://www.vlaanderen.be/stikstof-in-vlaanderen/maatregelen-om-stikstof-terug-te-dringen>

- Een reductie (t.o.v. de emissiesituatie 2015) van –20% voor de mestkalveren en –15% voor het vlees- en melkvee.

Door de vertaling van deze doelstelling op (sub)sectorniveau naar een concrete doelstelling op bedrijfsniveau kan per varkens-, pluimvee- en rundveebedrijf (met veebezetting in 2021) een PAS-referentie 2030 berekend worden. Dit is de emissietoestand met de garantie dat de realisatie van het 2030-doel, zoals vooropgesteld in de definitieve PAS, niet zal gehypothekeerd worden. Dit betreft een toekomstige referentiesituatie conform het 2030-doel (= G8-compliant), waaraan een vergunningstoestand of- aanvraag kan afgetoetst worden voor wat betreft de stikstofemissies en -deposities. Als gevolg van de uiteenlopende evoluties tussen 2015 en 2021 in de drie subsectoren inzake rundvee, zijn de vereiste emissiereducties geactualiseerd o.b.v. het sectordoel 2030 en de dierbezetting in 2021 (cijfers Mestbank).

De PAS-referentie 2030 wordt op bedrijfsniveau berekend o.b.v. de emissies en de dierbezetting in productiejaar 2021⁸ (cijfers Mestbank) in combinatie met de emissiefactoren die gelden op de datum van de vaststelling van de definitieve PAS door de Vlaamse Regering en door het toepassen van de reducties bepaald op (sub)sectorniveau. Meer concreet wordt per stal volgende berekend:

- Ammoniakemissiearme stallen of stalgedeelten: geen emissiereductie vereist
- Niet-ammoniakemissiearme stallen of stalgedeelten:
  - o 60% emissiereductie voor varkens
  - o 60% emissiereductie voor pluimvee
  - o 25% emissiereductie voor melkvee
  - o 0% emissiereductie voor vleesvee
  - o 28% emissiereductie voor mestkalveren

De reductiepercentages voor rundvee brengen de evoluties in emissies in de rundveehouderij, en de uitgesproken verschillen daarbij tussen subsectoren, sinds 2015 en tot 2021 in rekening. Zie ook tabel 3.2 in de definitieve PAS. De vereiste emissiereducties werden geactualiseerd o.b.v. het subsectordoel 2030 en de emissies in 2021 (dierbezetting + staltechnieken, cijfers Mestbank; definitieve PAS p. 49).

De emissies per stal binnen éénzelfde IIOA worden vervolgens samengeteld. Zo wordt een PAS-referentie 2030 op niveau IIOA bekomen. Binnen deze PAS-referentie kan het principe van 'intern salderen' toegepast worden tussen bedrijfsonderdelen van een IIOA op eenzelfde ruimtelijke locatie en gevat door één omgevingsvergunning: ingevolge van projectgebonden ingrepen waardoor de milieudruk verlaagt, kan de 'vrijgekomen' ruimte ingezet worden in functie van het aangevraagde project binnen de IIOA en binnen de PAS-referentie 2030. De definitieve PAS ambieert dat deze emissietoestand per bedrijf tegen 2030 bereikt

---

⁸ De emissietoestand 2021 betreft de bij vaststelling van dit besluit meest recent gekende toestand.

wordt. De PAS-referentie 2030 kan stapsgewijs en op verschillende manieren bereikt worden:

- Minder dieren;
- Staltechnieken of andere technieken (opgenomen in Ministerieel Besluit AEA-stalsystemen of op de PAS-lijst);
- Of een combinatie van de twee voorgaande punten.

Varkens- en pluimveebedrijven die deze inspanningen tussen 2015 en nu al hebben geleverd, dienen dit uiteraard niet nogmaals te doen. Indien een rundveebedrijf reeds PAS-maatregelen als bijzondere voorwaarden in zijn omgevingsvergunning heeft, worden deze in mindering gebracht bij het realiseren van de emissiereducties. Emissiereductiemaatregelen die een individueel rundveebedrijf al neemt op grond van de PAS-lijst en geïmplementeerd zijn of worden opgenomen in de voorwaarden van de omgevingsvergunning, worden eveneens in mindering gebracht bij het realiseren van deze emissiereducties. Indien mogelijk via een meldingsprocedure.

Kleinschalige bedrijven met een jaaremissie van minder dan 500 kg ammoniak én die een impactscore hebben die lager is dan 0,025% worden vrijgesteld van de verplichte generieke stikstofreductiepercentages. Biologische bedrijven met een impactscore lager dan 1% worden vrijgesteld van de verplichte reductiepercentages uit het G8 scenario maar dienen wel de maatregelen van de PAS-lijst voor de desbetreffende sector door te voeren die inpasbaar zijn in het "lastenboek bio".

Kader voor tijdelijke vergunningen tot 31 december 2030

Mits toepassing van artikel 68 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning kan de bevoegde overheid een omgevingsvergunning van bepaalde duur verlenen tot en met 31 december 2030 voor de verdere exploitatie van een varkenshouderij of pluimveehouderij voor zover deze in de aangevraagde situatie een impactscore $\leq 50\%$ heeft en op voorwaarde dat het project geen stijging van stikstofemissies veroorzaakt; ook wanneer deze inrichting zijn PAS-referentie 2030 niet realiseert tegen 2030. Hierbij wordt gegarandeerd dat de G8-reductiemaatregelen uiterlijk vanaf 1 januari 2031 worden gerealiseerd.

Mits toepassing van artikel 68 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning kan de bevoegde overheid een omgevingsvergunning van bepaalde duur verlenen:

- tot en met 31 december 2026 voor de verdere exploitatie van een rundveehouderij voor zover deze in de aangevraagde situatie een impactscore $\leq 50\%$ heeft en op voorwaarde dat het project geen stijging van stikstofemissies veroorzaakt; ook wanneer deze rundveehouderij zijn PAS-referentie 2030 niet realiseert.

- tot en met 31 december 2030 voor de verdere exploitatie van een rundveehouderij waarvan de vergunning afloopt voor 2026, voor zover deze in de aangevraagde situatie een impactscore $\leq 50\%$ heeft en mits voldaan wordt aan de volgende cumulatieve voorwaarden:
  - a) het project veroorzaakt geen stijging van stikstofemissies;
  - b) de rundveehouderij realiseert een emissiereductie van minstens 5% uiterlijk in 2025;
  - c) de rundveehouderij realiseert tegen 31 december 2030 zijn PAS-referentie 2030.

b) Tijdelijk kader voor nieuwe inrichtingen

Voor nieuwe inrichtingen gelden volgende richtlijnen:

- Maximaal toepassen van emissiereducerende technieken (bv. AEA, PAS-lijst)
- als de depositie lager of gelijk is aan de *de minimis* drempel van 0,025%, is geen passende beoordeling vereist;
- als de depositie hoger is dan 0,025% en lager is dan of gelijk aan 0,028% wordt dit beoordeeld in een individuele passende beoordeling (a.d.h.v. de beoordelingswijze bepaald in p. 75-76 van de definitieve PAS⁹);
- aanvragen met een impactscore hoger dan 0,028% zijn niet vergunbaar.

3. Verduidelijking bij de te hanteren kaders

Voor de projecten die onder meerdere kaders kunnen vallen of projecten met uitstoot van een pollutant die niet typerend is voor deze sector, worden onderstaande verduidelijkingen toegevoegd:

- Sector landbouw: bij een combinatie van veehouderij/mestverwerking en stookinstallaties, wordt de totale emissie afgetoetst aan het tussentijds kader voor NH₃ (zie hoger).
- Sectoren energie, industrie, handel en diensten. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is de eventuele NH₃-uitstoot die plaatsvindt binnen deze sectoren. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen:
  - NH₃-emissie die voortkomt uit industriële processen ('procesemissies'): deze worden gezamenlijk beoordeeld met de NO_x-emissies conform het tussentijds kader voor NO_x (zie hoger);
  - NH₃-emissie die voortkomt uit de toepassing van NO_x-verwijderingstechnieken (zgn. deNO_x-technieken): deze worden gezamenlijk beoordeeld met de NO_x-emissies conform het tussentijds

⁹ <https://www.vlaanderen.be/stikstof-in-vlaanderen/maatregelen-om-stikstof-terug-te-dringen>

kader voor NO_x (zie hoger) indien aan onderstaande voorwaarden voldaan wordt. Indien hier niet aan voldaan wordt, wordt het tussentijds kader voor NH₃ (zie hoger) gehanteerd:

- voor de plaatsing van de deNO_x-techniek bij bestaande IIOA:
  - N-emissiereductie van min. 50% (in hoeveelheid NO_x-N) ingevolge de deNO_x-installatie (in vergelijking zonder gebruik deNO_x-installatie) op niveau van de deNO_x-installatie
  - impactscore zonder de deNO_x-installatie ≥ impactscore met de deNO_x-installatie op niveau van de IIOA. Als op het ogenblik van de beoordeling een combinatie van NO_x-reductietechnieken toegepast kan (en zal) worden om de Nox emissies terug te dringen, kan – in overleg met met de advies- en vergunningverlenende overheid – ook de combinatie van de reductiemaatregelen (bv. SCR + bijkomende reductietechnieken) getoetst worden aan dit criterium.

- voor de plaatsing van de deNO_x-techniek bij nieuwe IIOA:
  - N-emissiereductie van min. 50% (in hoeveelheid NO_x-N) ingevolge de deNO_x-installatie (in vergelijking zonder gebruik deNO_x-installatie) op niveau van de deNO_x-installatie
  - impactscore zonder de deNO_x-installatie ≥ impactscore met de deNO_x-installatie op niveau van de IIOA. Indien om technische redenen niet kan worden voldaan aan deze voorwaarde, dienen de volgende bijkomende vereisten in acht te worden genomen:
    - impactscore <1% op niveau van de IIOA
    - er wordt aangetoond dat het technisch onhaalbaar is om te voldoen aan deze voorwaarde
    - de bijkomende deposities ingevolge de deNO_x-installatie (in vergelijking zonder gebruik deNO_x-installatie) leiden max. tot een (absolute) toename van de impactscore met 0,1% op niveau van IIOA

- Sector mobiliteit: Indien de vergunningsaanvraag voor het verkeersdragend of verkeersgenererend project ook stationaire bronnen omvat met stikstofemissie, dan wordt de stikstofdepositie van het integrale project of inrichting beoordeeld en afgetoetst aan het tussentijds kader voor NO_x stationaire bronnen indien het enkel stationaire NO_x-bronnen bevat. Indien het ook NH₃-bronnen omvat, wordt het tijdelijk NH₃-kader toegepast. Uitzonderingen zijn NH₃-emissies die voortkomen uit industriële processen en NH₃-emissies die voortkomen uit toepassing van deNO_x-technieken. Voor deze twee soorten emissies worden bovenstaande criteria gehanteerd, om na te gaan of dit onder het tijdelijk kader van NO_x – stationaire bronnen beschouwd wordt of het tussentijds kader van NH₃.

Projecten met een impactscore hoger dan 50% zijn niet vergunbaar¹⁰.

Mestverwerkingsinstallaties kunnen geen vergunning van onbepaalde duur verkrijgen; voor deze inrichtingen is enkel een hernieuwing tot 31 december 2030 mogelijk.

Indien het project of de vergunningsaanvraag ook IIOA omvat met stikstofemissie, dan wordt de stikstofdepositie van het integrale project of inrichting beoordeeld.

M.b.t. deposities van **tijdelijke activiteiten** (bv. afbraakfase, aanlegfase) gelinkt aan het realiseren van een vergunningsplichtig project of activiteit, wordt verondersteld dat de stikstofeffecten van activiteiten tijdens deze tijdelijke fase ondergeschikt zijn aan de stikstofeffecten die zich voordoen tijdens de exploitatiefase. Om die reden wordt het niet noodzakelijk geacht om deze tijdelijke effecten afzonderlijk te beoordelen. Bij projecten waarbij de tijdelijke effecten toch groter ingeschat worden dan deze tijdens de exploitatiefase, dienen de effecten van de tijdelijke fase wel onderzocht te worden conform het van toepassing zijnde tijdelijke kader. De standaard werkwijze daarbij is om de stikstofimpact van tijdelijke activiteiten uit te drukken als een totale depositiebijdrage op jaarbasis.

Projecten die stikstof uitstoten en die niet gevat worden door een tijdelijk kader, dienen steeds onderworpen te worden aan een individuele passende beoordeling. Het project is vergunbaar mits in de passende beoordeling rekening wordt gehouden met de gebiedsspecifieke situatie, waarbij de effecten van de (generieke) reductiemaatregelen op het getroffen habitat mee in kaart worden gebracht.

Waar nodig zullen de van toepassing zijnde praktische wegwijzers¹¹ en gelinkte tools (zoals de Impactscoretool en de online tool 'Voortoets') aangepast worden, zodat ze kunnen toegepast worden om uitvoering te geven aan dit besluit.

4. Maatwerkgebied Turnhouts Vennengebied

---

¹⁰ Merk daarbij op dat het decreet van 9 juni 2023 tot wijziging van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, wat het invoeren van overgangsmaatregelen voor vergunningen in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof betreft, voorziet in een verlengingsregeling tot 31 december 2023 van vergunningen voor veehouderijen en mestverwerkingsinstallaties waarvan de vergunningstermijn afloopt in 2023 of afliep in 2021 of 2022 en waarvoor tijdig een hernieuwing werd aangevraagd. Deze verlengingsregeling bevat geen uitzonderingen voor inrichtingen met een hoge impactscore en is dus ook van toepassing wanneer de impactscore >50%. Daarnaast is in de definitieve PAS nog voorzien dat samen met de goedkeuring van het stikstofdecreet in het Vlaams parlement, deze termijn nog eens verlengd zal worden tot 31 december 2024.

¹¹ De praktische wegwijzers 'Eutrofiëring via de lucht' en 'Verzuring via lucht' (hierna: *Praktische Wegwijzer*) waarnaar de Omzendbrief/OMG/2017/01 verwijst,

Voor het **Turnhouts Vennengebied** (SBZ-H BE2100024, zijnde 'Vennen, heiden en moerassen rond Turnhout') zijn bovenop de generieke maatregelen uit de definitieve PAS extra maatregelen vereist voor o.a. emissiereductie. In de PAS werd hiertoe een maatwerkgebied afgebakend met een contour die ruimer is dan louter deelgebieden van het habitatrichtlijngebied BE2100024 (zie figuur definitieve PAS p. 43). In dit maatwerkgebied volstaan de bovenstaande tussentijdse kaders op dit ogenblik niet om bij de beoordeling van stikstofdepositie een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken habitatrichtlijngebied met zekerheid uit te sluiten.

Voor dit maatwerkgebied wordt in het kader van de definitieve PAS een ontwikkelingsplan uitgewerkt. In afwachting van dit ontwikkelingsplan voert de Vlaamse Regering een bewarend beleid inzake bedrijfsontwikkeling in het werkingsgebied: geen vergunningen voor nieuwe of uitbreiding van landbouwbedrijven, geen omzetting naar vergunningen onbepaalde duur: de stikstofemissies van exploitaties waarvan de vergunning afloopt zijn geen reden tot weigering van een verlenging van de desbetreffende vergunning indien deze verlenging beperkt is tot ontwikkelplan + 2 jaar.

5. Hoe omgaan met lopende vergunningsaanvragen en aflopende vergunningen?

Deze bijlage is van onmiddellijke toepassing op alle lopende vergunningsaanvragen waarin nog geen definitieve beslissing genomen werd.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van xxx over de beoordeling van de stikstofuitstoot van vergunningsaanvragen betreffende projecten of activiteiten met mogelijke betekenisvolle effecten op de habitatrichtlijngebieden

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR